

101380

HD 25/3-92
**Nødvendig —
 eller smålig?**

Vinterkrigen i Finland sluttet beleilig for oss. Hadde nesten brakt et britisk-fransk hjelpekorps inn over Narvik—Kiruna. Kan bare fabulere over hvilken retning den 2. verdenskrig hadde tatt om de hadde møtt sovjetiske tropper i Finland. Finnene mistet Det karelske nasset, områder i nord, dessuten Hangø brukt av sovjetiske avdelinger. En halv million finner måtte forlate sine hjem. Norges befolkning, minus kommunistene, støttet finnene dengang.

Tyskland forberedte angrepet på Sovjet bl.a. ved å føre tropper fra Norge til Finland, som oppmarsjområder. Av to grunner: Regnet at Tyskland ville tatt dem om de nektet, og at et sovjetisk nederlag var redningen for de områder Finland hadde tapt. Finnene mobiliserte også fordi en tysk-sovjetisk krig på finsk område kunne gitt Finland Polens skjebne.

Så sent som dagen før det tyske angrep på Sovjet, erklærte Finland seg nøytralt. Normale diplomatiske forbindelser til Moskva. I Paavo Haavikkos «Finlands linje», utgitt 1979 med Nordisk ministerråds støtte, forklares at tyske fly angrep provoserende over finsk område. «Ryssarna började bombardera olika orter og nu var det fråga om omfattande an-

grep og inte något som lokala befälhavare kunde ställa till med». Statsminister Rangell fastslo 25. juni at Finland var angrepet og i krig.

Vi var ikke allierte med Sovjet. Avtalen som la oberst A.D. Dahls styrker i Finmark under sovjetisk kommando, ble undertegnet under Trygve Lies Moskva-besøk oktober 1944.

I fortsettelseskrigen, som ifølge Mannerheim varte fra Molotov-Ribbentrop-avtalen i august 1939 til de siste tyske tropper var drevet ut fra Nord-Finland etter vinteren 1945, var norske frivillige med. I vinterkrigen var det en fortjenestfull innsats, denne gang var det landsforrædere har rettsoppgjøret etterpå fastslått. Frontkjemperne ble dømt. En komité har arbeidet med å reise et minnesmerke over de nordmenn som falt i Finland i fortsettelseskrigen. Benkow har ved en henvendelse til Finland hindret et slikt minnesmerke reist på statlig finsk grunn. Andre i presidentskap eller Storting kan ikke sees å ha uttalt seg.

En forunderlig akt. Norge er på fart inn i et europeisk Tysklands-dominert fellesskap, med Benkow som en av ivrerne. Forunderlig at man da er så opptatt av krigen som sluttet for 47 år siden at man blander seg inn i et annet lands indre anliggende. De som falt sees på som norske landssvikere, men for finnene var de våpenbrødre som ga sitt liv for Finlands sak. Hvis jeg hadde vært finne, ville jeg vært blodig fornærmet på Benkow.

Anton Oistad,
 oberstløytnant